

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Föreningen Skogen, org.nr 802003-0576

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Föreningen Skogen för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Revisoreernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den förtroendevalde revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevärdade revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisions sed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Föreningen Skogen för år 2019.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Bromma den

Bengt Larsson
Auktoriserad revisor

Sten Jonsson
Förtroendevald revisor

Rapport från revision av verksamheten i Föreningen Skogen 2019

Uppdrag

Uppgiften för förtroenderevisorn framgår av ”Uppdraget för Föreningen Skogens förtroenderevisor” daterat 2012-03-30.

Förtroenderevisorn ska granska om föreningens verksamhet sköts:

- På ett effektivt, ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Enligt medlemmarnas avsikt och mål framförda vid årsmötet
- Enligt stadgarna och god sed.
- Med tillräcklig intern kontroll.

Genomförande

För uppdragets genomförande har jag tagit del av följande dokument:

- Stadgar för Föreningen Skogen antagna 2018-10-08
- Styrelsens arbetsordning från 2017-10-18 resp. 2019-10-11
- Styrelseprotokoll
- Stämmoprotokoll
- Styrelserapporter och underlag till styrelsemöten
- Årsredovisning

Jag har också fört samtal med föreningens generalsekreterare och besökt hemsidan. Vidare har jag deltagit vid revisionsmötet angående den ekonomiska förvaltningen.

Resultat

Precis som föregående år har jag konstaterat att det finns väl dokumenterade och fungerande rutiner för hur verksamheten ska bedrivas. Verksamheten är väl dokumenterad i protokoll, styrelserapporter, årsredogörelse och på hemsidan. Den har i allt väsentligt skötts på ett effektivt, ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, enligt stadgarna och god sed och med tillräcklig intern kontroll.

Uppföljning av föregående års förslag

Styrelsens sammansättning

Förslag: Skrivningen i stadgarna bör ändras från nuvarande ”med iakttagande av att mandaten för minst två ledamöter löper ut varje år till med iakttagande av att mandaten för halva antalet ledamöter löper ut varje år”.

När stadgarna nästa gång ändras bör man även i § 9 byta ut ”Förbundets angelägenheter mot Föreningens angelägenheter”.

Utfall: Styrelsen beslutade vid sitt sammanträde 2019-06-18 att ge generalsekreteraren i uppgift att till decembersammanträdet komma med ett förslag till förändrade stadgar med målsättningen att förelägga dessa för årsmötet 2020.

Hemsidan – Våra utmärkelser

Förslag: Se till att alla sökvägarna fungerar. Vad som är logiskt letande för en person är dessvärre inte alltid detsamma för alla andra.

Utfall: Problemet är tillrättat och nu hittar man på ett logiskt sätt fram till Föreningens utmärkelser.

Hemsidan – Föreningens strategi

Förslag: Det är svårt att på hemsidan hitta fram till Föreningens strategi. Se till att man på ett enklare sätt kan hitta den.

Utfall: Hemsidan har aktualiserats så att man enkelt kan hitta strategin.

Årshjulet och Styrelsens arbetsordning – Kapitalförvaltningsfrågorna

Förslag: Uppdatera även Styrelsens Arbetsordning med flyttningen av Kapitalförvaltningsfrågorna.

Utfall: Åtgärdat.

Arbetsordningen på konstituerande styrelsesammanträdet

Förslag: Se till att arbetsordningen behandlas av styrelsen en gång per år, helst, som det står i arbetsordningen, på det konstituerande styrelsesammanträdet eller protokollför att frågan kommer att behandlas på ett kommande styrelsesammanträde. Protokollför på det sammanträde då arbetsordningen behandlas vad som gäller, d v s gäller den tills vidare i oförändrat skick eller har vissa ändringar gjorts?

Utfall: Åtgärdat.

Diverse observationer, noteringar och förslag från granskning av 2019 års verksamhet

Förslaget till förändringar i stadgarna

På styrelsesammanträdet 2019-06-18 fick generalsekreteraren i uppdrag att till decembersammanträdet komma med ett förslag till förändrade stadgar med målsättningen att förelägga dessa för årsmötet 2020.

Något sådant förslag behandlades inte på styrelsesammanträdet 2019-12-17 och det omnämns inte heller att man har flyttat fram behandlingen av ett nytt stadgeförslag till ett kommande sammanträde.

Förslag: Jag antar att man har tvingats att skjuta frågan om stadgeändringar på framtiden av tidsbrist eller andra skäl, men notera då lämpligen i styrelseprotokollet att frågan har flyttats till ett kommande styrelsesammanträde.

Attestinstruktion

I den av styrelsen fastställda arbetsordningen kan man läsa följande:

"Det åligger generalsekreteraren att upprätthålla fullständiga attestinstruktioner som skall godkännas av styrelsen.

I denna instruktion ska upptas vilka personer som skall utföra underliggande kontroll, vem som har attesträtt och utanordningsrätt. Generalsekreteraren äger inte rätt att attestera egna fakturor, kostnader eller motsvarande. Styrelsens ordförande eller den styrelsens ordförande bemyndigad skall attestera generalsekreterarens kostnader".

Denna skrivning har funnits med även i tidigare arbetsordningar och jag tvivlar inte på att en upprättad attestinstruktion existerar, men det finns inte, vad jag kan hitta, med i något protokoll under åren 2016 – 2019 någon notering rörande attestinstruktionen.

Förslag: Se över gällande attestinstruktion och se till att den föreläggs styrelsen för fastställande. Med största sannolikhet har så många personförändringar skett sedan styrelsen senast fastställde en attestinstruktion att en översyn är nödvändig.

Hemsidan – Föreningens strategi

Den strategi som styrelsen antog 2019-12-17 finns i skrivande stund inte inlagd på hemsidan utan där ligger fortfarande den gamla strategin antagen 2017.

Förslag: Uppdatera hemsidan med den nyligen antagna strategin.

Fastställande av resultat- och balansräkning på årsmötet

I samband med årsmötet 2019 så uppmärksammade jag att det i revisionsberättelsen står ”*vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen*”, men denna fråga tas inte upp på årsmötet och det anges inte heller i de nuvarande stadgarna att denna fråga ska tas upp på årsmötet.

År 2015 utredde föreningens dåvarande revisor frågan och han konstaterade då att ”*revisionsberättelsen innehåller inte en rekommendation vad gäller vinstdisponering, eftersom vinst inte fördelas i en ideell förening. Han konstaterade att det inte heller behövdes i föreningens årsredovisning*”.

I protokollet från årsmötet 2015 kan man läsa att den dåvarande förtroendevalde revisorn konstaterar ”*att föreningen inte delar ut någon avkastning och att revisorn konstaterat att årsmötet därmed inte fastställer resultat- och balansräkning*”.

Därefter har årsmötet inte längre fastställt resultat- och balansräkning trots att det i revisionsrapporterna varje år har stått att ”*revisorerna tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen*”.

Föreningens nuvarande auktoriserade revisor, Bengt Larsson, har utrett frågan och konstaterar med anledning av detta bl a följande:

”Det finns ingen lagstiftning i Sverige om ideella föreningar utan det är rättspraxis och god föreningssed som reglerar dessa och deras verksamhet.

God föreningssed finns inte nedskriven utan är så kallad tyst kunskap.

Jag har tittat på fem riksföreningars stadgar för att se om det i dessa står angivet att årsstämman ska fastställa resultat- och balansräkning och i alla fem fallen finns punkten om fastställande av resultat- och balansräkning med. Följande föreningar har följts upp;

- *Motormännens Riksförbund*
- *Villaägarnas Riksförbund*
- *Lantbrukarnas Riksförbund*
- *Friskolornas Riksförbund*
- *Jägarnas Riksförbund*”

Bengt Larsson drar följande slutsats och lämnar följande rekommendation:

"Det är inget lagbrott att inte fastställa resultat- och balansräkning på årsstämman. Ovan stickprov på föreningar, om än ett väldigt litet sådant, indikerar dock att det är praxis att ha med punkten om fastställande av resultat- och balansräkning på årsstämman. Rekommendationen är att lägga till punkten om fastställande av resultat- och balansräkning i stadgarna".

Jag delar till fullo Bengt Larssons rekommendation och föreslår att styrelsen tar med punkten om fastställande av resultat- och balansräkning i såväl Föreningens stadgar som i dagordningen för årsmötet.

Sammanfattning

Verksamheten har i allt väsentligt skötts på ett effektivt, ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, enligt stadgarna och god sed och med tillräcklig intern kontroll.

Karlstad 2020-02-25

Sten Jonsson
Förtroenderevisor